

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esî Marti-a, Joi-a, Sambet'a si Dominec'a, demanet'i-a.

Locu'ti'a Redactorului:
si
Cancelar'i'a Redactiunii:
e in
Strat'a Morariloru Nr. 13.

Articolu nefranca'te nu se voru
trimite decâtu numai de la corespun-
denti regulari ai „Federatiunii“
Articolu trimisi si nepublicati se
voru arde.

Pretiu'lu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu intregu . . . 15 fl.

Pentru Romania:
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2
de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brale pentru fiesce care publicati-
une separatu. In Loculu deschisu
20 cr. de linia
Unu esemplariu costa 10 cr.

Scire electrica partec. a „Feder.“

Brasiova 9, augusta. Banchetulu junimei romane
bucurene felicitu pre Macelar'iu, pentru lupt'a na-
tionala, dechara pronunciamentu de alu sen, si doresce
departiloru zelu caratu nationala si continua.

Pest'a, 30 iuliu
11 augustu 1868.

Dedati a nu aflâ in diurnalele colocuitoriloru
nostri, de câtu despretiu si ura contr'a natiunei no-
stre si a drepturilor ei, ne-am bucuratu totdeun'a,
de câte ori ne-am potutu convinge, câ totu-si, in bu-
tulu opresoriloru nostri, este mare numerulu amici-
loru d'in departare, cari nu numai recunosc drepta-
ta pretinsuniloru natiunei noastre, ci si colucra pen-
tru implenirea loru, si câ — prin urmare — nu pote
departe or'a, in care centralismulu si despotismulu
va desparè pentru totdeun'a si adeveratulu constitu-
tionalismu va triumfâ intru tota splendorea lui prin
garantarea autonomiei tierelor si coordinarea natiuni-
loru in statu.

In asta credintia si convingere ne intaresce si ar-
ticulu aparatu in diurnulu „Osten“, sub titulu:
„Romanii d'in Ungari'a si Transilvani'a“, care lu-punemu
sub ochii cetitoriloru nostri in urmatoriele:

In decursulu septemaneloru d'in urma li se vo-
ru fi dechisu ochii magiariloru, câ romanii d'in Un-
gari'a si Transilvani'a sunt prè resoluti, a si-eluptâ
pusetiunea politica, ce le compete, si nu voiescu de
ocu a se indestul cu sfarimaturele, ce cadu pentru
de pre mes'a luseriosa a egamoniei magiare. Ro-
manii pretindu pentru sine drepturi egale cu ale ma-
gariloru, si totu acele-si folose in privint'a politica
in privint'a dreptulu de statu, dupa ce in acel'a-si
modu, voiosi, gaf'a la sacrificie si cu patriotismu, au
lucatu a supra-si tote sarcinele si detoriele statulu,
— ceea ce nu se pote dice despre magiari — si inca
acumu, cu tote câ sunt neindestuliti cu situatiunea
politica intr'unu gradu atâtu de mare, le porta cu
aceea-si devotiune credintiosa detorintiei loru, prin
care s'au destinsu romanii austriaci de la inceputu,
care au documentatu-o la ocazioni numeroze si me-
morabili, si care li-a castigatu numele de onore alu
unui-a d'intre cele mai credintiose si loiale popore ale
monarciei austriace.

Tienut'a barbatesca si consciintiosa a romanii-
loru trebue sê afle in tote pârtile cea mai mare sti-
ma si recunoscintia si fratii nostri romani d'in colo
de Lait'a potu fi convinsi, câ si in tierete creditarie,
câ si aici in metropol'a imperiului simpatie mari in-
cotiescu lupt'a loru contr'a magiarismulu, câ pana in
du'a de asta-di li se pastreza cele mai multiamitorie
reminiscintie pentru acea epoca, in care, opunendu-
se terorismulu separatistiloru asta-di triumfatori, s'au
pusu sub flamur'a multu persecutata a ideei impe-
riului austriacu. — Persevereze romanii in lupt'a
pentru bunulu loru dreptu; nu separeze nici odata
drept'a loru cauza de caus'a imperiului, a carui ceta-
tani sunt ei, de si acestu imperiu in tempulu d'in
urma s'a despiciatu in doue pârti; romanii sê nu se
intimideze prin maiestriete terorismulu, cari se intre-
mintieza in contr'a loru; parol'a loru sê fia cuvintu-
le poetulu: *et si fractus illabatur orbis, impavidum
sistent ruinae!*

Pronunciamentu d'in Blasiu, devenitu acuma
obiectu alu celoru mai nedrepte si necorespundieto-
rie persecutiuni d'in partea tribunaleloru, a contri-
butu multu la ace'a, ca sê dee de scire întregi Au-
strie precum si restulu Europei, câ opusetiunea roma-
niloru nu se va potè delaturâ neci-candu prin mesure
puru administrative. Diurnalele magiare ar' fi facutu
tacerea mortulu despre cuprinsulu acestui pronun-
ciamentu, pentru ca sê ametiesca apoi opiniunea pu-

blica in modulu indatenatu, cum câ romanii au pusu
in scena una demonstratiune „daco-romana“, si ei
aru fi potutu esecutâ cu atâtu mai vertosu acêta
manopera compromitetoria pentru aspiratiunile ade-
veratu austriace, loiali si patriotice a le romaniloru,
câ redactiunile vienesse nu tienu diurnale romane.
Diurnalulu „Osten“ este indreptatitu dara a-si atri-
buè meritulu adeveratu, cum câ una traducere fidela
a pronunciamentu d'in Blasiu a trecutulu prin medi-
locirea sa, in mai multe diurnale nemtiesci si d'in ace-
ste in tota diurnalistic'a straina. Toti acei-a, cari s'au
interesatu, au potutu sê se convinga in modu auten-
ticu, câ romanii nu pretindu nimica, ce nu ar' servî
spre intarirea si consolidarea monarciei austriace, câ
ei nu ceru nimicu, la ce nu aru fi indreptatiti, câ ei
respingu egemoni'a magiara, pentru câ ea este con-
traria atâtu intereselor Austriaci, câtu si intereselor
toturoru poporeloru nemagiare de d'in colo de Lai-
ta. Tote sagetile unci calomnie veninose, carea cer-
curile magiare o au totu-de-una in bucatariulu loru,
au trebuitu sê cada, fâra de resultatu, la acêst'a la-
murire a adeverulu; si asta-di scie tota lumea, câ
Romanii au demonstratu in unu modu elocinte si
espresivu pre Campulu Libertatii d'in Blasiu, de una
insemnata istorica, nu numai pentru drepturile loru
autonome, ci si pentru ide'a, devenita istorica, a
statulu austriacu, cu carea stau si cadu nu numai
drepturile autonome a le romaniloru, ci a le toturoru
poporeloru d'in monarcia. Noi dâmu importantia im-
pregiurarei, câ romanii d'in Ungari'a si Transilvani'a
vedu si recunosc, cum câ aici in Vien'a, unde, mul-
tiemita lui Domnedicu, punctulu de gravitate alu mo-
narciei este inca si acuma asiediatu fâra stramutare,
nu s'a indoitu si nu se indoiesce neci acuma nimene
despre loialitatea si patriotismulu Romaniloru, si
cumcâ aici nu se pote nece-de-cum dorî, ca romanii
sê se degradeze pâna a fi eloti, ca cari nu aru potè fi
neci-una-data unu radîmu adeveratu alu unui statu
constitutiunale, basatu pre libertatea toturoru popo-
reloru sale.

Deputatiloru romani in diet'a d'in Pest'a le gra-
tulâmu sinceru pentru resolutiunea, cu care apera
caus'a poporulu loru in fati'a unei maioritati ostile
si fâra de respectu. De-asupr'a diurnaleloru spen-
diura sabi'a lui Damocle, a unei legelatuni draco-
nice, care in Transilvani'a se sierbesce si cu avertis-
minte. Diurnalele stau intre alternativ'a, numai de a
semnalisa adeverulu, sêu de a se espune mortii si-
gure. Deputatii inse nu sunt impededati prin nimicu,
a spune adeverulu deplinu de repetite ori, si a des-
crie situatiunea asiè, pre cum este. Deputatii trebue
sê faca intrebuintiare deplina de immunitatea juris-
tica, care e asigurata cuventulu parlamentariu; pre
deputatii sê nu-i confunde strigatele si sbieratele ma-
ioritatiei deakiste. De diece ori invinsi prin voturi si
sbierâri, a unspre diecea ora sê se radice era si
sê repetiesca de nou plansorile cele vechie. Po-
terea adeverulu e mare, si cuventulu liberu
e neresistibilu; guvernele cadu si sistemele politice
se nimicescu d'inaintea lui. Minoritatea cea mai mica
pote face minuni, deca si-inaltia vocea cu curagiu si
resolutiune. Minoritatea are lipsa numai de una ar-
ma si acêst'a e, a pronuncia cu constantia si neintre-
ruptu, aceea ce este, a denuncia cu constantia si ne-
intreruptu naintea forulu Europei civilizate nedrep-
tatirile eclatante, cari se comitu. Acea n'aru fi cau-
sa drepta pre care aru parasî-o insu-si poporulu ei;
acei-a n'aru fi patrioti adeverati, pre cari preponde-
rant'i-a momentana a contrariloru i-aru potè seduce,
sê taca descuragiati, unde trebue sê vorbesca si sê re-
chiamu cu voce inalta si cu resolutiune dreptulu, ce
se denega loru si poporulu loru.

Diet'a Ungariei.

Siedint'i'a d'in 8 augustu a casei repre-
sentantiloru.

Presiedinte: Gajzágó; notariu: Bujanovits; mi-
nistri: Andrassy, Horváth, Wenckheim, Gorove,
Eötvös.

Se autentica protocolulu siedintiei trecute, dupa
aceea se primescu petitiunile presintate prin mem-
brii casei.

Antalfy intreba pre ministrulu de justitia,
pentru ce a strapusu tribunalulu urbarialu d'in Cicu-
Sered'a in Odorheiu.

Min. Horváth respunde, câ nu si-va revocâ
dispusetiunea, pana ce nu se va convinge, câ loculu
de mai nainte e mai favorabilu tribunalulu, de câtu
celu de acum.

Se cetesce referatulu comisiunei bugetarie; diur-
nele pre augustu le voru primi deputatii acum, cele
de pre septemvre dupa reintrunirea dietei.

La ordinea d'ilei e votarea definitiva a proiepte-
loru de lege despre armata, gard'a tierci, insurecti-
unea poporulu, si votarea recrutiloru; 20 deputatii d'in
steng'a ceru votizare nominala, care se si face.

D'intre 401 deputatii verificati, au votatu 192
afirmativu, 83 negativu, 6 si presiedintele n'au vo-
tatu, 119 au absentatu.

D'intre romani au votatu contr'a acestoru pro-
iepte de lege: Misiciu, Vegsîe.

Pentru aceste proiepte de lege au votatu: Ivaci-
covicu, Ioanovicu, Mihali, S. Popu, Puscariu, Tulbasiu.
N'au votatu: Babesiu, Borlea, Medanu, Ro-
manu, Varga.

Au absentatu: I. Balomiri, S. Balomiri,
Bohetiulu, Hodosiu, Hosszu, Macelar'iu,
Maniu, A. Mocioni, Ant. Mocioni, G. Mocio-
ni, Al. Mocioni, Moldovanu, Popu Grida-
anu, S. Popu, Popovicu Descanu, S. Popo-
viciu, Tineu, Vladu.

Presiedintele anuncia, câ septeman'a viitoria se
va mai tienè una siedintia, dupa aceea se va amenâ
diet'a pana in 16 septemvre.

Siedint'i'a d'in 8 augustu a casei magna-
tiloru.

Presiedinte: Cziráky; d'intre notari nu e
nici unulu de fatia, Presiedintele roga dara pre Ti-
sza, comitele supremu alu Bihorulu, sê porte pro-
tocolulu.

Notariulu casei deputatiloru aduce proieptele
de lege despre armata pentru pertratarea ulterioara.
Acestea se considera ca cetite si se strapunu la comi-
siunea respectiva.

Ne fiindu alte obiepte la ordinea d'ilei, siedint'i'a
se inchiaia.

Cetimu in „Gaz. Trans.“

Pentru dechiaratiunile anonime. De trei ani in-
coce, de candu cadiuse preste monarci'a intrega, era
mai alesu preste noi romanii domni'a sistemii sista-
torie, s'au vediatu d'in tempu in tempu la mominte
de probe mari in foiele romanesci dechiaratiuni ano-
nime, cari portau subscriptiunea: „Mai multi.“ Crede-
mu câ amu ajunsu d'ile, in cari trebue sê ne tragemu
sam'a asupra manierei de a ne subscrie in cestuni
atâtu de importante cu „mai multi“, adeca anonimu,
ca si cum amu subscrie la nesce dispute diurnestice
de tote d'ilele, la care este de ajunsu, deca cunosce
Redact. pe autori. Ce scopu aru potè sê aiba aseme-
nea subscriptiuni domniloru! Nesmintitu, ca sê de-
scopere lumei convictiunile respectiviloru „mai mul-
ti.“ Inse cine suntu acei „mai multi?“ De care
clase a societatiei se tienu ei? Câti suntu ei? Ci-
ne garanteza in faci'a lumei pentru subscriptiunile
loru, pe cari nu le vede nimene? Cine este detoriu
sê credia, câ asemenea dechiaratiuni nu suntu trami-
se spre publicare de câtra uniculu fâra scirea alto-
r'a, sêu câ ele suntu fabricate de ins'a-si reda-
ctiunea?

Credeti domniloru, câ la tote manifestatiunile
subscrise cu „mai multi“ lumea practica respunde
forte netedu, câ acei „mai multi“ este numai unulu,
sêu nici unulu, era adversarii nostri politici si-batu
jocu de asemenea manifestatiuni fricose. Sêu avemu
curagiulu opiniuniloru nostre, sêu nu-lu avemu. Da-

ca lu-avem si d'aca credem ca a fostu timpulu ca se ni le d'amu pe facia, se le subscriem cu numele nostru intregu si se nu amblamu pe intunerecu; era d'aca nu avem curagiulu opiniuniloru, atunci mai bine se tacem, se ne crutiamu chartia si negrela, se asteptamu pana candu ni se va coce curagiulu si se va intari ca simburele de pierseca. Ce amu ajutat noi cu declaratiuni anonime, de ecs. pe acei barbati de caracteru nepetatu? Nimicu, ba d'in contra, i apesamu si mai multu. Nu cum-va ne ar fi rusne, deca amu jacu si noi alaturca cu florea clerului celu mai luminatu d'in tota romanimea? Domniloru, acest'a ar fi fapt'a lui Petru d'in cantatulu cocosiloru, ca: nu sciu, n'am vedutu, nu cunosc pe acei Nazareneni.

Inse si de altmintealea, ce ne mai folosescu noue manifestatiunile prin gazete? Acolo este tronulu, mergeti la elu, aretati-i adeverat'a stare a lucrurilor cu numele dvostra, garantandu cele aretate cu credint'a si cu caracterulu dvostru; acolo sunt adunările municipale, nu le mai parasiti, mergeti si vorbiti in ele si prin ele c'atra tron. Tier'a si natiunea nu se pote conserva nici prin fatalismu si cu atatu mai putinu prin subscriptiuni, pre cum sunt ale asiã numiteloru societati industriale anonime. Libertatea natiunala si constitutiunala nu se castiga si nu sa castigatu de candu elumea prin actiuni isolate, ci prin ostenele mari si solidaritatea toturoru celoru lipsiti de libertate, era solidaritatea pote fi si a opera numai acolo, unde ecsiste credint'a neclatita in immortalitatea natiunei; d'in contra ori unde lipsesce acest'a credint'a, trebe se lipsesca si solidaritatea, prin urmare si curagiulu.

Redactiunea interimala.

— La cele de susu avem se observamu, ca caus'a, pentru care n'am insiratu pan'acum numele suscriitoriloru pronunciamentulu, n'a fostu intr'atata crutiarea spatiului, catu mai multu impregiurarea: ca am asteptatu si mai asteptamu inca, se fimu provocati spre acest'a d'in partea autoritatiloru, cari au inceput a procede in contra urdiloru pronunciamentulu, seu celu putienu s'audim, ca v' unulu d'intre pre stimatii barbati citati inaintea tribunalulu s'a provocatu la faptulu, ca intielegint'a romana grabesce d'in tote partile a se alaturat pronunciamentulu, documentandu in modulu acest'a, ca pronunciamentulu este intr'adeveru scosu d'in anim'a natiunei romane. Pana candu inse nu cunoscemu respunsurile date tribunalulu si nu scim cum va procede tribunalulu in urm'a respunsuriloru capetate, pan'atunci n'am aflatu de neincungiaratu de lipsa publicarea numeloru respektive. Cu tote aste-a nu le-am adunatu in pulpitu pentru ca se mucediesca acolo si se nu mai vedea lumin'a d'lei, nice nu ni vine in minte, ca cutare, care a suscrisu, s'ar teme de publicarea numelu seu. Credem ca mai bine va fi a publica sub ochii domniloru toturoru suscriitoriloru odata si candu va fi mai la locu si mai la tempu, si acest'a nu va remanè. Nu vedem cauza destula a ne face intrebările, cari le face onorabila redactiune interim. a „Gazetei.“ Pre bine scim si noi, ca adversarii nostri ni denega totu curagiulu si ca-si batu jocu de noi, inse chiaru d'in acest'a cauza voim ca desamagirea se li fia cu atata mai mare. Pan'acum ni totu sosescu declaratiuni de aderintia la pronunciamentu, si nu este departe or'a,

F O I S I O R A .

Cate-va cuvinte a supr'a invetiamentulu agricolu in Romani'a si in strainatate.

Amu atrasu atentiunea Romaniloru a supr'a importanției invetiamentulu agricolu, inca de la 1859. Nu amu lasatu se scape nici o ocaziune fara ca se ne silim a demonstra, ca dezvoltarea agriculturii nostre este strinsu legata cu propagarea acestui invetiamentu. In anulu 1863 candu amu infiintiatu diviziunea de agricultura in ministerulu lucrurilor publice, amu facutu unu proiectu, prin care impartiam tier'a in optu regiuni agricole si propuneam, ca in fia-care regiune se se infiintieze de o camdata cate o scola primaria de agricultura. Intr'unu studiu facutu in Revist'a Roman'a sub tu titulu de „Amelioratiunile de introdusu in agricultura romana“, propuneam unu planu generalu pentru organizatiunea invetiamentulu agricolu in Romani'a. In consiliulu generalu alu instructiunii publice amu staruitu pe catu ni-a statu in putintia, pentru ca se se introduca in scola invetiamentulu agricolu. Dupa atata stauintia atatu d'in parte-ne, catu si d'in a altoru colegi de ai nostri, trebe se venearu, ca acest'a cestiune n'a insintatu pe catu se venearu. S'a facutu ce-va: s'a infiintiatu catedra de agricultura prin seminarie, s'au infiintatu doue ferme-scole; inse trebe se marurimu, ca chiaru aceea ce s'a facutu, nu s'a pusu pe nisce baze astu-felu, ca rezultatele se fie satisfactorie. Camu avem pecatele noi de a ne multumi numai pe inscriptiuni pompose, pe regulamente numeroase, si negrigimu pre multu faptele.

Acest'a ne face ca se incepemu reu de la inceputu, si

in care vomu servi cinstiului tribunalulu d'in M. Osiorheiu cu aretarea a sute de intieleginti romani, gat'a a impartii sorte arditoriloru pronunciamentulu. Redactiunea „Fed.“

De sub codrulu Selagiului, 5 augustu 1868.

Acel % alaturatu se tramite declaratiunea intielegintei romane, coadunata intr'o conferintia la Berseulu-de-josu in 2-a Augustu a. c., cu ocaziunea santirei beserice gr. cat. de acolo.

Intielegint'a d'in partile de sub codrulu Selagiului abia a fostu reprezentata cu doi membri la conferintia ce s'a tienutu de curendu in Supurulude-josu; cu atata a fostu dar mai binevenita ocaziunea susamintita, unde fiesce carele si-vediu realisata dorint'a de a pote conveni, si a se consulta cu mai multu, a supr'a intereselor natiunei, a rumpe ta-cerea, si a-si deschide graiulu seu in publicu, spre aperia dreptelor ei pretensiuni, a-si manifesta in publicu, fara temere, consentirea sa cu faptele anteluptatoriloru sei, si a-i incuragi cu spriginirea morala spre continuarea luptei susceptu; ca-ci caus'a e drepta, pretensiunile aperate de d'insii sunt legale si realizarea acelor'a pote fi pe catu-va tempu impedeata, dar perduta nici odata.

Astfelu incependu-se desbaterile intr'o consultare sariosa, dupa gafirea si suscrierea declaratiunii alaturate, s'a decisu a se csprime pe cale de diurnalulu, domnulu deputatu, Elia Macelariu, consentimentulu si viu'a recunoscintia a intielegintei de fatia, pentru energiosulu pasu facutu in casa deputatoriloru fatia cu procedur'a inceputa in contra redactorulu Gazetei Transilvaniei, si a mai multoru barbati destinsi ai natiunei nostre.

In legatura cu acest'a, cu parere de reu, si adunca dorere conatiunala s'a luat spre cunoscintia si acea dorere reguarata, cumca dlu Alesandru Romanu, deputatu dietalu si redactoru alu diurnalulu „Federatiunea“, prin o decisiune dietala, lipsitu de immunitatea sa de deputatu, are de a astepta judecat'a tribunalulu pentru drept'a si legal'a aperia a causei natiunale, in urm'a carei-a s'a decisu a se incunoscintia in publicu multu stimatulu domnu deputatu si redactoru, ca caus'a dsale este si va fi totu de-una si a nostra.

S'a respicatu mai incolo dorint'a de a vedè diurnalulu „Federatiunea“ aparendu in tote d'ilele, ca pe unu organu care, pre catu in privint'a limbagiului, pre atatu in privint'a tienutei politice curatu natiunale, se vede a fi menitu spre a forma o epoca noia in diurnalistic'a nostra, dupa ce inse d'in relatiunea unui membru bine informatu intielegintia s'a convinsu, ca trecerea Federatiunii de diariu cotidianu dupa impregiurările de fatia nu se pote spera: s'a marginitu acea-si intielegintia a-si manifesta salutarea principiiloru sustienute si aperate prin laudatulu diurnalulu, si firmulu propus de a conlucra in viitoru spre prosperarea si latirea acelu-a, declarandu-lu totu-de-odata de organu alu seu.

In fine, membrii de fatia, dupa depunerea tribunalulu pentru luptatorii de acum ai natiunei, nu si-au potutu uita de pia memoria a anteluptatoriloru adormiti, facundu, inainte de a se despartii, contribuii pentru monumentulu memoritoriu Simeone Barnutiu, in urm'a carei-a sum'a incursa in 35 fl. v. a. s'a decisu a se tramite colectantulu primariu la Simleu, esprimendu-se totu-de-odata acea dorintia,

apoi dupa cati-va ani ne miramu ca institutiunile infiintiate nu sunt prosperu. Nu avem nevoia se citamu esemple: ele sunt in memoria fia-carui-a d'intre noi. Cu tote aceste-a nu datorimu mai putiena multumire acelor'a, cari si-au datu ostenele de a infiintia si putienulu ce avem. D'aca amu facutu observatiunile de mai susu, n'am avut in vedere de catu de a recomanda, ca pe de o parte se se amelioroze aceea ce exista, era pe de alt'a, ca se se proceda cu mai multa maturitate pentru viitoru.

Un'a d'in cauzele cari au inderetnicitu la noi invetiamentulu agricolu, a fostu si lips'a unui planu de organizatiune, dupa care se procedemu: si de aci arbitrariulu lasatu ca se desfiinteze mane aceea ce a infiintiatu asta-di. Care de unde se scula si venea, ave pareri deosebite: unii credu, ca in tiera trebescu infiintiate numai scole de argati; altii ca trebescu si scole mai superioare: altii ca nu avem nevoia de nici o scola mai superioare: altii ca nu avem nevoie de nici o scola, pentru ca tierannulu scole agricultur'a mai bine de catu ori-cine. Fazele prin cari a trecut invetiamentulu agricolu la noi, nu sunt de catu o consecintia a acestei confuziuni de idei. — Cu tote aceste cestiunea este simpla, si avem placerea de a o dice, ca asta-di a inceputu se fia intielesu chiaru de cei mai inderetnici. In adeveru invetiamentulu nu pote se deosebesca de celelalte; si elu ca se satisfac deosebitele trebuintie, are nevoia de fi primariu secundariu si superioru. In starea de facia a trebuintiloru si midilocelor nostre, avem nevoia de invetiamentulu agricolu primariu si secundariu; acelu superioru va veni mai tardiu. Ca se infiintiamu numai invetiamentulu primariu, nu potemu pentru doue cauze: antaiu ca nu amu ave omeni, cari se lu-predee, profesori cu alte vorbe; alu douilea pentru ca exista o sema de

ca sumele incurse pan'acum spre acestu scopu se se foloscesca numai spre acelu-si scopu, si cumca acele sume, cari pote: si asta-di sunt in manile unor colectanti provinciali, se se strapuna cantu de curendu la loculu respektivu, unde se se pastreze pana ce prin midilocirea contribuiiloru neintrerupte voru crece la catimea receruta. A...

Declaratiune.

Luandu in consideratiune, ca natiunea romana, precum in 1848, asiã si acum e pentru pacea comuna si egalea indreptatire a toturoru natiuniloru d'in imperiu; luandu in consideratiune, ca bazea ajungerii acestui scopu preinaltu este depusa in decisiunile natiunei romane aduse in congresulu natiunale de la Blasiu d'in 1848, $\frac{15}{100}$ si ca natiunea romana se deosebea de obligata si acum'a prin juramentulu, ce la depusu in campulu libertatii la Blasiu; luandu in consideratiune, ca principiile si decisiunile d'in cestiune a le natiunei romane le vedem reinnoite in pronunciamentulu intielegintei rom. de la Blasiu d'in 15 maiu a. c.

Subscrisi ne declaramu si ne alaturamu pe langa acestu pronunciamentu si-lu primimu de alu nostru.

Berseulu-de-josu, in 2 augustu 1868.

(Urmeza 28 de suscrieri de frantasi ai intielegintei romane.)

Declaratiunea

Romaniloru d'in Teaca si giuru, respective d'in tractulu protopopescu gr. c. alu Faragaulu.

Cetindu noi pronunciamentulu intielegintei d'in Blasiu d'in 15 maiu 1868, amu aflatu ca d'insulu nu este nemic'a alt'a, de catu dorintiele cele mai sincere ale fia-carui romanu d'in Austri'a, si in specie d'in Transilvania, cari dorintie cu totii in diferite reitire, ocaziuni, adunari si diurnale si le-au datu pre facia, precumu in se isulu acestu-a si noi de pre aci in mai multe reitire ne-amu exprimat, pentru aceea am neglesu a repeti esprimările nostre pre lenga acelu pronunciamentu.

Inse dupa ce vedem, ca contrarii causei nostre celei sante pre unii d'intre cei mai eminenti barbati, ca suscrierii acelu pronunciamentu, prin ast-feliu de apucature voiescu a-i terorisa; ca acei contrarii se nu socota, ca sensulu acelu pronunciamentu d'in 15 maiu 1868 sunt dorintiele unei partide si fractiuni a natiunei romane d'in Austri'a, si respective d'in Transilvania, ne grabimu cu totii d'in acestu cercu in fatia lunei cu infruntarea ori si caroru eventualitati terorisatorie a suscrie urmatorulu

Resunetu.

Espreziunea natiunei romane pre campulu libertatii d'in Blasiu, exprimata in pronunciamentulu d'in 15 maiu 1868 o primimu in totu cuprinsulu seu de a nostra, pentru care convingem cu cea mai firma resolutiune in totu momentulu suntenu gat'a a si mori; totu cu acest'a ocaziune suscrierii gratuleza se multumescu dlui Elia Macelariu pentru devotamentulu dovelitu in 17 iuliu intru aperia cauzii educatiunii d'in pronunciamentulu natiunei romane, care d' in pagin'a vietii sale totu de a un'a va fi cu litera de auru insemnata, ca-ci intru aceea d' cu abnegare de sene si cu cea mai destinsa franchetia a documentatu in facia terorisatoriloru natiunei romane, ca ro-

juni la noi, cari nu se multumescu numai cu acestu invetiamentu. De unde vomu lua profesori pentru scolele primarie agricole, d'aca nu va exista o scola secundaria, care se-i produca? Omeni in aparintia seriosi nu voiau se se convinga de unu lucru asiã de simplu: pentru d'insii era in destula se se puna pe chartia scol'a primara de agricultura, seu ferma scol'a apoi mergea tirisu, grapisi. Acesta neintielegere a fostu unu d'in cauzele, cari au ocaziunatu celu mai mare reu dar si invetiamentulu celu mai neapertu pentru tiera. Asta-di multumita dlui ministru alu agriculturii, cestiunea este resoluta. Domni'a sa a presintatu corpuriloru legiuitorie unu proiectu de lege pentru organizatiunea invetiamentulu agricolu primariu si secundariu, care speramu, ca nu va intempniti o obiectiune. Candu vomu ave legea, ne vomu scapa de acelu organizatiuni capricioase, cari sdruncescu de atati ani invetiamentulu nostru agricolu. In asteptare ca se se voteze acelu proiectu, D. ministru a bine voitu ca se reinfiintieze la scol'a de la Pantelimonu catedrele trebuincioase pentru ca invetiamentulu acestei scole se fia secundaru. Astu-felu dar in viitoru vomu ave o scola centrala de agricultura care va pote se produca barbati pentru a infiintia ferme-scole, seu scole primarie de agricultura in doosebitele judetie ale tierii. Ministru a satisfac si trebuint'a, ce are tier'a de silvicultori, D. ministru a creatu o anume catedra de silvicultura si botanica, la scol'a de la Pantelimon, dandu acestoru cursuri o dezvoltare mai mare de catu in trecutu. Cu chipulu acest'a nu vomu mai ave nevoia de a infiintia o scola speciala de silvicultura, si acest'a cu atatu mai multu, ca cultur'a paduriloru este o ramura a agriculturii.

Acesta noua organizatiune are fericirea de a fi patronata de I. S. Domnitorulu. Maria Sa, care a inzebratu in

manulu e umanu si cultu, inse nece de cumu nu e lasiu.

Teac'a, in 29 iuliu 1868.

(Urmeza 61 de suscrieri.)

Declaratiune.

Fiindu pronunciamentu d'in 15 maiu a. e. alu Romaniloru adunati pe „Campulu libertatei“ — la Blasiu — sincer'a manifestare a celoru mai drepte, juste, si legali dorintie a le natiunei romane de sub sceptrulu austriacu: subscrisii, ca adeverati fii ai natiunei romane, ni tienemu de cea mai santa deto-nantia a ne alaturã pe langa acelu pronunciamentu, si alu primu de alu nostru, ceea ce prin acest'a de-chiarãmu in fatia lumei. — Datu in opidulu Ha-l-magiu, comitatulu Zarandu, lun'a lui cuptoriu 1868.

(Urmeza 78 de suscrieri.)

Transilvani'a.

Gherla, 6. aug. 1868.

Lun'a curinte pentru noi transilvanii e forte in-vennata, pentru cã avem de a fi martori la doue acte mari natiunali. Unulu d'entre aceste-a e imple-rea scaunulu arhiepiscopescu d'in Blasiu prin ale-gera, la care se facu tote pregatirile recerute si la care cei indreptatiti de pre aiciã mane si poimane pleca cu totii. Alu doile actu natiunali pentru noi ardele-nii va fi adunarea asociatiunei trans. pentru cultura poporulu romanu, care-si va tienè siedintiele sale de estu tempu in Gherla Romanii intieleginti de pre aici simtiescu mare bucuria, cã voru fi fericiti a salu-tã in midiloculu loru pre florea natiunei, pre ante-luptatorii natiunali si pre desvoltatorii si cultivatorii literaturii natiunale, si pentru acea s'au ingrigitu de tempuriu, ca sè intimpine pre confratii loru cu o primire corespundietoria si sè li dee dovedi despre ospitalitateã, ce caracterizeza pre romanu. Spre efe-ctuirea unei bune primiri s'au constituitu unu comi-tetu mai nainte cu 3—4 lune, care si-a datu nisuin-tia, ca pretiutii nostri ospeti sè aiba cortele onorifi-ce si sè fia provecluti cu cele necesarie. Afara de acest'a comitetulu s'au ingrigitu, cã cei adunati pre langa ocupatiunile serioase spirituali, ce le voru avè priu participarea la siedintiele adunarei, sè afle si distractiuni placute. Aceste distractiuni voru constã d'in representatiuni teatrale, cescutate de societatea dlui Mihaiu Pascali, care pre tempulu adunarei asociatiunei se va aflã intre noi si in decursulu ace-liã, in dillele de 24, 25, 26 si eventualmiute 27 au-gustu va representã vre-o 3—4 piese teatrale in lo-calitãtiele redutulu orasianu, care pentru o parte a venitulu ni s'au datu spre folosintia d'impreuna cu scen'a si sculele teatrale. Sperãmu, cã toti ono-ratii membri ai asociatiunei si alti intieleginti d'in apropiare si departare se voru nisui a gustã d'in placerile spirituali, ce ni le va intinde dlui Mi-haiu Pascali prin art'a sa, recunoscuta si lau-data de tãta jurnalisticã nostra si straina. Alte distractiuni voru constã d'in dantii si conver-satiuni. Comitету nu a lasatu d'in vedere, cã la adunarea asociatiunei, s'au indatinatu a se presentã si brav'a nostra junime de ambe sessurile, si pentru acea s'au ingrigitu pentru arangiarea unui balu sèu mai bine d'isu a unei petreceri confidinti, in care sè aiba ocaziune junimea de a se cunoce si prin conver-

sare a contribuì la perfectiunarea si desvoltarea im-prumutata.

Dupa ce in diu'a de 15/27 aug. e serbatoarea S. Marie, care aduna pre multi pietosi la s. manastire a Niculei in departare de 3/4 ora de Gherla, comitetulu va face dispusetiunile, ca ospetii nostri, cari aru voi a face excursiune la loculu amintitu, sè o pota face acest'a cu usioritate, spre a potè luã parte la sierbitiulu dumnediescu, care se va tienè cu soleni-tate mare sub pontificarea Illustrisimulu D. Episco-pu de Gherla. Pre cum sum informatu, cu acest'a ocaziune se va depune petr'a fundamentala la s. ba-serica, ce se va edificã in onorea s. Mariei, a carei-a icona miraculosa e asediata acum in una baserica mica, care numai pre putieni pietosi pote cuprinde. Pusetiunea, romanticitateã si frumsetiele loculu, unde e situata manastirea de la Nicula, credu cã va satis-face acceptãrilor celoru ce voru escurge acolo si fia-sce care va potè duce cu sine nesce suveniru placute de pre tienuturile nostre.

Pregatirile facute pentru buna primirea o. ospeti, ne indreptatiescu a sperã, cã vomu fi onorati de unu numeru mare de intieleginti romani d'in tote pãrtile.

Amu dori tare sè potemu salutã intre noi ro-mani si d'in acele tienuturi romane, unde simtiulu natiunali d'in caus'a cercustãrilor nefavoritorie e amortitu, si care numai asiè s'ar desceptã si desvoltã in mesura mai mare, deca ar veni in coatingere mai de aproape cu confratii loru de pre aici. Dorimu sè salu-tãmu in midiloculu nostru pre fratii d'in Marmat-ia, Satunare si Silvania. P.

Rogamintea

Celoru doi episcopi romanesco d'in Transilvani'a: Ioanu Leme-ni de Eadem si Vasilie Moga, asterntuta dietei de la 1842 in caus'a romaniloru locaitori pre pamentulu craiescu, numitu si sasescu:

(Urmare)

De aici ar' urmã, cum cã asiè dara concetatiunii roma-ni nu sunt nepastui, si plansorea loru n'are locu; inse, c. e. staturi, ea tocma pentru aceea are locu, cã modularii conso-ciei natiuni au scosu-o d'in egalitateã de dreptu si mai cu to-tulu au desbracatu-o. Deci ea are nepastuiri, si inca nepastuiri strigatorie la coriu, d'entre cari pre cele mai de frunte vomu indresni a le insira cu aduceu respectu in urmatoriele:

1) Cea d'antãia si mai asupritoria este acea cum cã romanii locaitori pre pamentulu craiescu sunt scosi de la re-presentatiune si de la deregatorie. Daca stã egalitateã de dreptu, carea dupa privilegiulu Andreanu d'in firea pamen-tulu craiescu si dupa mai multe porunci trebeu sè si stè, care lucrul tocma acum a l'au recunoscutu si unii publicisti sasi in diurnalele loru: este urmarea legiloru conforme si aceea, ca romanii cu sasi sè iè parte de o potriua, si cu privintia la religiune d'in representatiune, d'in deregatoriile publice, scuru, d'in tote folosele. Acest'a stã cu adeveratu dupa principiu si dupa lege, inse numai ca racii d'in fabula pre hãrtia, pen-tru cã in fapta a) la alogorea deputatiloru pentru dieta si pentru adunãrile universitatii, d'insii nu incurgu in acea me-sura ca sasi, er' d'entre ei (d'entre romani) nu se alegu neci decum, macaru cã ei pre pamentulu craiescu sunt mai nume-rosi de cãtu sasi; er' religiunea nu este neci decum privita, ci se alegu numai d'intr'o confessiune, de-si art. 11 novelariu d'in 1791, § 1 sub c, oteresce lamuritu: „ute sedibus etiam Saxonicalibus pro ratione capacitatis et religionum diversitatis duo eligantur.“ De

in unele Staturi d'in Europ'a, in privintia invetiamentulu agricolu.

Austri'a, vecin'a nostra, care nu traiesce numai d'in a-gricultura ci si d'in industria, are 1-iu, siese scole secundarie de agricultura, in cari se afla la 60 de profesori, si 411 elevi; 2-le, 18 scole primarie sèu ferme-scole, cu 81 de invetiatori si 420 de elevi; 3-a, 4 scole de silvicultura cu 18 profesori si 200 elevi; 4-a, 6 scole de viticultura, orticultura si arbori-cultura cu 16 profesori si 114 elevi; 5-a, 3 scole de sericicultu-ra si apicultura cu 4 profesori si 72 de elevi; in fine, 3 scole veterinare cu 12 profesori si 165 de elevi.

Afara de aceste scole esista cinci-sprodiceo catedre de agricultura in principalele orasie, si guvernulu este pe cale de a mai infintia inca patru ferme-scole d'intro cari un'a la Comanu in Bucovin'a. Ce avem de d'isu in fatia cu atãtea stabilimente speciale, noi carii ne speriamu asiè de lesne, can-du este vorba de a trece o suma in budgetu pentru invetia-mentulu specialu agricolu?

Germania de Nordu si de miadia-di posiede 13 sta-bilimente de invetiamentu superioru agricolu si 52 stabili-mente de invetiamentu secundariu si primariu; si sè notãmu, cã in acestu numeru nu intra scolele de orticultura, de iriga-tiune, de viticultura, si altele atãtu de numeroase in acest'a parte a Europei. Acestoru scole datoresce Germania agricul-tur'a sa cea inaintata, care pote fi citata ca modelu ori-carui Statu.

Francia are 3 scole pentru invetiamentulu supe-rioru si secundariu alu agriculturii, la 60 ferme-scole, trei scole veterinare, scole de irigatiuni si de drenagiu, de or-ticultura si altele. Si cu tote acestea guvernulu francesu nu se multiumesce pe atãtu si acumu este pe calea de a infintia

la facerea instructiunii ce se da deputatiloru, suntu cu totulu departati, pre acelea le da numai magistratulu sasescu in in-teresu sasescu, si nu in partea Romaniloru, ci adeseori in contr'a loru.

De aci urmeza c. c. Staturi multimea cea mare a asu-preleloru si mai vertosu aceea, cum cã diet'a nu scie, cã in pamentulu craiescu siedu si Romani: de aci vine, cã pentru ei si in interesulu loru nimeni nu vorbesce, napastuirile loru ni-meni nu le areta, si cã vindecarea acelor'a nimeni nu o medi-locesce: — urmeza iara-si, cum cã pamentulu craiescu mai mare parte de romani, in tote interesele lui lu-chivernisescu numai Sasi, ei si numai ei ingrigescu pentru buna starea lui materiale si spirituale; totu pamentulu, prin urmare pre totj locuitorii lui de o potriua si veniturile respective ei le admi-nistra, ei le intrebuescu, totu felulu de cause ei le judeca. Au nu e urmare firesca, cum cã iubindu si favorindu ei pre ai sèi mai multu de cãtu pre Romani, interesulu Romaniloru lu-tre-cu cu vederea, pentru binele loru materialu si spiritualu nu ingrigescu, d'in veniturile comune nu le facu parte, si in cau-sele ce au in contr'a Sasiloru mai totu-de-un'a pierdu.

2) Amesuratu punturiloru regulative, mai tote derega-toriele orasienesco si scaunale potendu-se cascigã mai numai d'in man'a grafulu sasescu si a magistraturiloru, acest'a in-naltia la deregatorie numai pre fii loru, cu totala scotere a Romaniloru. De aci purcedu radacinele napastuiriloru aretate in puntulu de susu; deci afara de acele, fiindu cã deregatoriu pretutindeni e sasulu, elu e inspectoru, elu e administratoru, elu e jude, aci inca urmeza de sine d'in egoismu si d'in ome-nesc'a aplecare, de a parteni pre ai sèi mai multu ca pre stra-ini, cum cã deregatoriulu sasu pre Romani i apesa, la pov-urile publice i roboteza, in causele cari vinu inaintea lui mai totu-de-una lu-osendesce a pierde, d'in aceste curgu nume-rosele plansori de tote dillele ale biestiloru Romani; in satele mestecate cu Sasi trecendu-se Romanii cu vederea, juratii sa-tesco si alegu mai toti d'in Sasi.

3) Ast-felu romanii inca si de la portarea deregatorie si satesco suntu scosi pe acolo, unde locuescu si Sasi, sèu celu putienu nu iau parte amesurata la numerulu locuitoriloru Ro-mani: de aci urmeza iara-si multe nedreptãtiri a supr'a locu-itoriloru Romani, in cãtu adeca deregatori'a satesca incurgo la impartirea greutãtiloru publice, la seversirea aceloru-a si la judecarea mai multoru cause merunte, apoi fiindu cã fia-care satu are cassa de bani mai mica s'au mai mare in cãtu elu o administra pre aceea impartindu si alte folose, la tote aceste deregatoriloru sasi li se deschide porta larga destulu spre acea, ca pre locuitorii romani d'in folosulu publicu sè i-impartiasca mai putienu, er' d'in poverele publice in mesura prisosetoria si in judecarea causerloru loru sè razeme intere-sulu sotiloru sasi; nedreptãtirile ast-felu facute suntu cu atã-tu mai amare, cu cãtu este mai seracu si mai ticalosu acelu cetatianu, care e supusu la tiranismulu deregatorie, pentru cã elu nici scie, nici are cui sè se planga, d'in pricina cã dere-gatoriulu sasu crede sasulu si pre acest'a nu-lu apesa.

4) Mai potemu atinge si atãt'a, cumcã nati'a sasesca pen-tru stapanirea sa d'in pamentulu craiescu pretinde pentru sine d'in deregatoriile tieresi si d'in judecatori'a montanistica de la Zlatna 1/4 si cãte odata 1/3, inse de romanii de acela-si dre-ptu nici odata nu pomogesce nemicu, macaru cã egalitateã dreptulu cea netagaduita produce asemenea pretensie. — Se ne inchipuimu c. c. Staturi, cumcã fatiernica replica a natiiei sasesco la d'iselo punturi va fi acest'a: „Romaniloru pentru aceea nu li se dã parte la representatie si la deregatoriile pub-lice pentru cã ei n'au omeni destoinici si cultivati spre ac-est'a.“ Acest'a de ar si stã, ar insemnã numai atãt'a, ca si can-du unu omu ar' scote la altulu ochii si apoi batendu-si de elu jocu, ar' dovedi asupr'a lui cu aceea cã este orbu. Acest'a si in

chiaru la Parisu o Academia de agricultura cu 16 profesori. O comisiune numita de unu anu, presidata de ilustrulu chemistu d. Dumas, si compusa d'in barbati speciali, a elaboratu unu proiectu si acestu proiectu in curendu ilu va supune la apro-barea ministeriului. Cine nu intielegc cãta gloria are sè re-verse peste Francia infintierea acestui institutu superioru, unicu in lume, prin celebritãtiele profesorali si prin bogati'a co-lectiuniloru. Eca ce face Francia, ale cari-a legile deschidemu pe masa, ori candu voimu sè facemu ce-va. Sè o imitãmu pen-tru Domnedieu, si in institutiuni, er' nu numai in proiecte.

Sè murturisimu, cã in facia cu aceea ce facu staturile civilisate pentru invetiamentulu agricolu, acele staturi, cari nu traiescu numai d'in pamentu ci au si o industria pros-pera, amu dã dovada de cea mai putiena intielegere a inte-reloru nostre, candu amu mai amenã infintierea scoleloru agricole in tier'a nostra. Cu economiele ce pretindemu cã facemu, neinfiintandu scole seriose, vomu privã tier'a de acele mai folositorie institutiuni si posteritateã ne va judecã forte aspru.

D'in norocire ventulu bate spre bine; cu patronagiulu inaltu alu M. S. Domnitorulu, si cu concursulu guvernulu, suntemu siguri, cã tier'a nostra va posedè in curendu aceea ce astepta de atãtu tempu. Mangaiandu-ne cu acest'a speran-tia, rugãmu pe toti Romanii bine-voitori ca sè contribuesca fie-care in sfer'a s'a pentru realisarea unei opere atãtu de im-portantanta, pentru desvoltarea nostra economica.

P. S. Aurelianu.

„Rom.“

cătu stă, este totu napastuire în privința Romanilor, și încă napastuire cauzată prin sași, despre care mai în jos se vor vorbi. Inse această preste totu nu stă c. c. Staturi, pentru că și noi avem omeni cultivati și amu avē cu multu mai numeroși, ba și cele douē natiū aru avē; inse rădēcin'a reului este acolo, cum că Sașii pre acesti-a nu i suferē nici macaru a practiză langa dēregatoriile lorū. Amu potē slugi cu multe daturī, cum că sașii pre tenerii magiari sēu romani în tota privința destoinci nu numai nu i-au primitu langa magistraturele lorū de buna voia, pre cum s'ar potē acest'ă pretinde dupa legi, lasandui a practisă, ci și în contra mai inaltelor porunci i-au hafitū 9—10 ani, sēu pana la atāt'a i-au necagitu, în cătu dupa ce, în urmarea unei alergature de mai multi ani, ar fi scosū-o la cale prin vr'o craesca porunca ca sē fia primiti, vedindū la intrare-si resbunatoria intaritatiune asuprale, s'au lapedatu de dreptulu storsu, paresendū-si mai bine pamentulu nascerei, de cătu sē pasiesca între medularii ei maniatī a unui magistratu patriarcalu, stricandū-le nepotismulu. Dacă totu-si vr'ūnu teneru dupa atate-a prigoniari apuca pre o carare unde lui pen tru viitoriu nici o nadesde nu zimbescē: care potē fi sortea acestui prigoniū între dēregatoriile preste totu sași, atunci, candu posturile (dēregatoriile) despoticesce cu scoterea totururu de alte religii și natiū se impartiēscu de cătra grafulu sasescu și magistratulu prigoniariu ca si unu felu de mila nescui la rudenii, căta petrecere, căta amaretiune e silitu a vedē si a suferi unulu ca acest'ă? lasāmu sē judece c. c. Staturi.

(Va urmā.)

Varietati.

*(Esprincipele Serbiei, Karageorgevits,) care de la intēplamintele de la Belgradu în coce erā pusū sub paza politia, fū arestatu sambeta ser'a în Pest'a; tocmā în momentul, candu voia sē întrepinda una excursiune, polit'ă lu-straportā în casarm'ă lui Carolu, unde se afla si acum, supraveghiatu de una escorta militaria.

*(In comitetulu Bihari'a) se va publicā procedur'a staturia, d'în cauza că mai multienituri a le acestui comitatū sunt cercetate de lotri. Misariul de polit'ă, Georgiu Csizmadia, arestā de putienu tempu una societate de lotri, carea numerā 8 membri. S'au fostu facutu încercāri a dese ori pen tru incaptivarea lorū, inse fāra vr'ūnu rezultat. Unu pastoriu, cascigatu prin promisiuniile comisariului, spuse loculu secretu alu lotrilor. Pandurii i suprinsera într'una nopte. Cercandū a se aperā, puscara fāra de voia pre unu sociu alu lorū si apoi în spaima se dederā invinsi. Nece unulu nu fū vatematu d'întrē pandurii de polit'ă. Doi participanti criminali se spendiurara pre sine înainte de investigatiune.

*(Procuratoru nechiamatū.) În difele trecute se publicā în diurnalulu nostru o depesia telegrafica d'în partea romanilor d'în Maramuresiu, cari esprimu „consimtirea“ lorulu d'în interelatiunea d. M. Acelariu. Esprisiunea citata o vedemu combatuta în numele romanilor maramuresieni de cătra unu cutare Mihailca László, care dīce, că cuprinsulu depesiei nu ar' corespunde simtiemintelor romanilor d'în Marmati'a. Noi suntemu convinsi d'în contra, si respundemū dlui M. L. pre scurtu: că ne indoimū că dsa ar fi autorisatu a vorbi în numele romanilor în genere. Noi amu

publicatu dechiaratiunea romanilor „binesimțitori“, cari a buna sema n'au incredintiatu pe d. Mihailca László a-i desavū.

*(Afaceri de presa.) În contr'a fostului redactoru alu diurnalulu „Nar. Listy“ s'ă inceputu investigatiunea pen tru 25 articuli, cari, se dīce, că contienu 8 crime si 17 deliecte.

(Brave Noticia sobre la Historia de la Romania) este titlulu unei brosiure de 86 de pagine scrisa în limb'a ispaniola, cu care ne onorā autoriulu ei, dl. A. Vizanti, licentiatu la facultatē de filosofia si litere d'în Madridu (Ispari'a.) În prologulu disertatiunii, ce cuprinde această brosiura, dl. Vizanti spune, că a mersu în Espauri'a îndemnatu de fierbintele doru alu animei sale, de a cunosce mai de aproape, de a vedē cu ochii leganulu strabunulu nostru Traianu, si de a spune fatia în fatia fratiloru ispanioli, că d'incolo, preste mări, existe una natiune sorora mai multu decātu de 10 milioane de suflete, asediata între Carpati si Dunare.

Dupa prologu urmeza descrierea istoriei Romanilor, pre scurtu, inse într'unu modu, care dā cea mai viua dovada despre adenculu studiu ce a facutu dl. Vizanti si despre simtiemintele nobile si patriotice a le dsale. Impregiurările politice fatale de adi nu ni permitu a comunicā această disertatiune interesanta intru totu cuprinsulu ei. Cu tote aceste-a vomu impartesi căte-va trasure cu alta ocaziune. Si pan' atunci felicitāmu d'în sufletu pre destinsulu fiū alu natiunii nostre, care îndemnatu de simtiulu natiunale si insetatu de amorea sciintieloru, a alergatu în departare spre a studiā de aproape trecutul si presintele unei natiuni de acel'a-si sange, spre a contribui la cunosciint'a imprumutata a douē natiuni sorori, si spre a ne imbogatī istori'a.

*(Ministrulu presiedintu magiaru) a primitu decoratiunea ordului leopoldian d'în Belg'i'a.

Sciri electrice

Constantinopolea, 9 augustu. Mihadu pasha, de la Rusciucu insciintieza guvernulu, că bandele bulgare suntu nemicite; d'întrē prisionierii 6 s'au executatu — era 40 au cadiatu în lupta morti, si că nici unulu n'ă potutu strabate în Balcanu.

Dupa scirile cele mai prospete Hadsu Dumitru s'ă retrasu cu 160 fetiori bine armati în Balcanu — casulu acestu-a, pre cum si isbuguirea revolutiunii în Epiru si Tesali'a cauzeza turciloru multe ingrigiri.

Constantinopolea, 9 augustu. Diurnalulu „d'Orient“ contiene unu articulu de fondu, în care combate apropiarea Austriei cătra Prusi'a, dīcendū că aliant'ă acest'ă ar fi nenaturala, togma pre cum e cea între Turci'a si Rusi'a.

Prusi'a si-adatu pe fatia programulu unității Germaniei — sub egid'a sa, — de la programulu acestu-a nu se va abate nici o data, si fiindu că Austri'a cunosce pre bine scopulu Prusiei nici că e cu potintia o apropiare între aceste poteri suverane.

*) Scurta notitia despre istori'a Romaniei. (Tosa sustienuta de d. Vizanti, la actulu castigarei gradului de licentiatu la facultatea de filosofia si litere d'în Madridu.)

Brusel'a, 9 augustu. Belgiulu si Olandi'a au legatu o aliantia strinsa între sine, — impregiurarea acest'ă cauzeza mari ingrigiri.

Parisu, 9 augustu. Diurnalulu „Geneve“ scrie: că Corpulu medicalu militariu se organizeza cu energia si graba atātu de mare pre cum nu s'ă mai observatu de la erumperea resbelulu d'în Crimeea, si Itali'a.

Imperatulu Napoleonu va assiste în Parisu la serbarea natiunala, care se va celebrā în 15 l. c.

Tote trupele d'în pregiurulu capitalei voru fi concentrate; se dīce, că cu ocaziunea acest'ă Napoleonu cugeta a face unu apelu cătra poporulu francesu.

Notificatiunea lui Beust, tramisa la Berolinu — în care insciintieza, că guvernulu vienesu prin serbarea festivității venatoriloru fatia cu Prusi'a nu a avutu nici o intentiune dusimanosa, — serbarea s'ă tienutu preste voia guvernulu. — Acest'ă notificatiune nu a facutu pre buna impresiune în Parisu.

Vien'a, 8 augustu. Foi'a oficiala de domineca publica una scrisore imperatesca cătra ministrulu imperialu de resboiu, care dispune, ca în sensulu sistemulu nou de armata în regimintele magiare sē se însire, cătu se potē, numai oficiari nascuti în legile unguresci, si la impartirea oficiariloru sē se ice în consideratiune cunosciint'a limbē regimentulu.

Florenti'a, 8 augustu. Proieptulu de lege despre esarendarea monopolulu de tabacu s'ă primitu în camera. Presiedintele camerei a demisiunatu. Camera s'ă ameniatu pre tempu nedeterminatu.

Parisu, 10 augustu. Asta-di s'ă tienutu consiliu ministerialu sub presiedint'ă imperatulu. — Primariulu d'în Troyes respunde imperatulu: Eu speru, că nimicu nu va conturbā desvoltarea pacifica a comerziului si a industrii. Ddieu protega Franci'a.

Parisu, 8 augustu. „Etendard“ scrie, că lordulu Stanley a conferitu cu Moustier despre punctele principale ale politice generale; convorbirea acest'ă a constatatu, că situatiunea presinte a Europei contiene numai mominte de pace, confirmate prin contielegerea deplina între Franci'a si Angli'a. — „Patrie“ si „France“ scriu, că agintele guvernulu romanu, Cretulescu, a immanatu lui Moustier una nota mai lunga, care esplica referintiele si principiile cari au condusu politic'ă romana în tempulu d'în urma. Not'a espriime simpathiele Romaniei pen tru Franci'a.

Proprietariu, redactoru respundictoriu si editoriu:
ALEXANDRU ROMANU.

Comunicatiunea drumurilor de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisior'a-Baziasiu.

De la Vien'a	pleca la 7 ore 45 min. dem. si la 8 ore — min. ser'a.
„ Posionu	„ 10 „ 24 „ „ „ 10 „ 51 „ „
„ Neuhäusel	„ 1 „ 23 „ diu'a, „ 1 „ 54 „ „ noptea
„ Pest'a	„ 5 „ 19 „ d. m. „ 6 „ 31 „ deman.
„ Czegléd	„ 7 „ 54 „ „ „ 9 „ 14 „ „
„ Segedinu	„ 12 „ 12 „ noptea, „ 2 „ 55 „ dup. m.
„ Temisior'a	„ 3 „ 55 „ dem. „ 7 „ 47 „ „
„ Jasenov'a	„ 8 „ 4 „ „ *)
„ Beserica-Alba	„ 8 „ 40 „ „
Soscescē în Baziasiu	la 9 „ 10 „ „

*) De la Temisior'a la Baziasiu comunica numai odata.

Baziasiu-Temisior'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.

De la Baziasiu	pleca la 5 ore 55 min. d. a.
„ Beserica-Alba	„ 6 „ 27 „ „
„ Jasenov'a	„ 7 „ 6 „ „
„ Temisior'a	„ 10 „ 40 „ ser'a si la 7 ore 25 min. dem
„ Segedinu	„ 2 „ 26 „ noptea „ 12 „ 58 „ diu'a
„ Czegléd	„ 6 „ 35 „ dem. „ 6 „ 21 „ d. a.
„ Pest'a	„ 9 „ 55 „ „ „ 9 „ 30 „ ser'a
„ Neuhäusel	„ 1 „ 52 „ diu'a „ 1 „ 8 „ nopt.
„ Posionu	„ 4 „ 48 „ d. a. „ 4 „ 12 „ dem.
Soscescē în Vien'a	la 6 „ 36 „ „ „ 6 „ — „ „

Jasenov'a-Oravit'a.

De la Jasenov'a	pleca la 8 ore 30 minute demaneti'a
„ Jam	„ 9 „ 12 „ „ „
„ Racasdia	„ 10 „ 12 „ „ „
Soscescē în Oravit'a	la 10 „ 57 „ „ „

Oravit'a-Jasenov'a.

De la Oravit'a	pleca la 4 ore — minute dupa mediadi
„ Racasdia	„ 4 „ 45 „ „ „
„ Jam	„ 5 „ 38 „ „ „
Soscescē în Jasenov'a	la 6 „ — „ „ „

Vien'a-Oradea-Mare.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.
„ Pest'a	„ 6 „ 35 „ deman.
„ Czegléd	„ 9 „ 27 „ „ „
„ Püspök-Ladány*)	„ 1 „ 58 „ dup. mod.
Soscescē în Oradea	la 4 „ 38 „ „ „

*) Cale laterale duce la Dobritinu, unde soscescē la 3 ore dupa mediadi.

Oradea-Mare-Vien'a.

De la Oradea	pleca la 10 ore 6 minute demaneti'a
Soscescē în Püspök-Ladány*)	„ 12 „ 48 „ diu'a
„ Czegléd	„ 5 „ 41 „ ser'a
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „ „ „
„ Vien'a	„ 6 „ — „ demaneti'a.

*) Cale laterale vine de la Dobritinu.

Vien'a-Arau.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.
„ Pest'a	„ 6 „ 25 „ deman.
„ Czegléd	„ 9 „ 47 „ „ „
„ Szolnocu	„ 11 „ 2 „ „ „
Soscescē în Arau	la 5 „ — „ ser'a.

Arau-Vien'a.

De la Arau	pleca la 10 ore 15 minute demaneti'a
„ Szolnocu	„ 4 „ 22 „ dupa mediadi.
Soscescē în Czegléd	la 5 „ 33 „ „ „
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „ „ „
„ Vien'a	„ 6 „ — „ demaneti'a

Vien'a-Paris.

De la Vien'a	pleca 4 ore 30 minute ser'a.
„ Salzburg	„ 1 „ — noptea.
„ Monacu	„ 5 „ 45 deman.
„ Stuttgart	„ 11 „ 45 „ „ „
„ Mühlacker	„ 12 „ 55 diu'a.
„ Carlsruhe	„ 2 „ 10 dupa med.
„ Strassburg	„ 5 „ 25 „ „ „
Soscescē în Paris	la 5 „ — demaneti'a.

Paris-Vien'a.

De la Paris	pleca la 8 ore 35 minute ser'a.
„ Stassburg	„ 8 „ 57 „ dem.
„ Carlsruhe	„ 10 „ 40 „ „ „
„ Mühlacker	„ 12 „ — „ diu'a.
„ Stuttgart	„ 1 „ 20 „ dupa med.
„ Monacu	„ 1 „ 30 „ ser'a.
„ Salzburg	„ 1 „ 30 „ noptea.
Soscescē în Vien'a	la 9 „ 30 „ deman.

Comunicatiunea posteloru.

De la Oradea-Mare la Clusiu, pleca în tote dilele la 6 ore 30 minute dupa mediadi, soscescē în Clusiu la 1 ora 30 minute dupa mediadi. Cale de 19 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 18 ore 40 minute, costa 10 fl. 92 cr.
Clusiu la Oradea pleca în tote dilele la 12 ore diu'a, soscescē în Oradea la 6 ore 40 minute demaneti'a.
Arau la Sibiu (prin Dev'a) pleca în tote dilele, la 7 ore ser'a, soscescē în Sibiu la 2 ore 15 minute deman. Cale are 34 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 31 ore 15 minute, costa 20 fl. 2 cr.
Sibiu la Arau (prin Dev'a) pleca în tote dilele la 7 ore ser'a, soscescē în Arau la 1 ora 45 min. noptea.
Temisior'a la Sibiu pleca în tote dilele la 6 ore deman. soscescē în Sibiu la 1 ora 30 min. dupa mediadi. Cale de 36 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 31 ore 40 min., costa 20 fl. 44 cr.
Sibiu la Temisior'a pleca în tote dilele la 12 ore diu'a, soscescē în Temisior'a la 7 ore 40 minute ser'a.
Temisior'a la Orsiova pleca luni-a, marti-a, joi-a, si sambat'a la 6 ore demaneti'a, soscescē în Orsiova la 6 ore deman. Cale de 26 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 24 ore, costa 14 fl. 98 cr.
Orsiova la Temisior'a pleca dominec'a' marti-a, mercuri-a si vineri-a la 6 ore ser'a, soscescē în Temisior'a la 6 ore ser'a în diu'a urmatória.

De la Temisior'a la Arau pleca în tote dilele la 6 ore dem. soscescē în A. la 11 ore 45 minute diu'a. Cale de 7 mile, tiene 5 ore 45 min., costa 3 fl. 8 cr.
Arau la Temisior'a pleca în tote dilele la 2 ore dupa mediadi, soscescē la 7 ore 45 minute ser'a.
Sibiu la Clusiu pleca în tote dilele, la 3 ore d. m. soscescē la 9 ore 20 min. deman. Cale de 21 $\frac{1}{2}$ mile tiene 18 ore 20 min., costa 12 fl. 18 cr.
Clusiu la Sibiu pleca în tote dilele la 5 ore dupa med. soscescē la 11 ore 50 min. diu'a.
Sibiu la Brasiov pleca în tote dilele la 5 ore dupa med. soscescē la 7 ore 25 min. deman. Cale de 18 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 14 ore 25 min., costa 10 fl. 36 cr.
Brasiov la Sibiu pleca în tote dilele la 7 ore ser'a, soscescē la 9 deman.
Sibiu la Muresiu-Osiorheiu pleca luni-a, marti-a, vineri-a, si sambat'a la 7 ore ser'a, soscescē la 1 ora 5 min. d. m. Cale de 19 $\frac{1}{2}$ mile, tiene 18 ore 5 min. costa 10 fl. 78 cr.
Muresiu-Osiorheiu la Sibiu pleca luni-a, marti-a, mercuri-a si sambat'a la 8 ore deman. soscescē la 2 ore 35 min. noptea.